

**Redovisning av 2025 års
statsbidrag till kommuner
för att stärka arbetet med
att motverka hemlöshet
enligt metoden Bostad först
(S2024/02156 (delvis))**

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2026-5-10263

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, maj 2026

Förord

Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag fördelat statsbidrag enligt förordningen (2022:1220) om statsbidrag till kommunerna för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet. Kommunerna kan använda statsbidraget för att tillhandahålla bostäder, i kombination med individuellt behovsanpassat stöd, till personer som lever i hemlöshet. Personerna ska samtidigt ha ett omfattande stödbehov till följd av missbruk och beroende eller annan psykisk funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen ska senast den 30 maj 2026 lämna en redogörelse till regeringen (Socialdepartementet) där det framgår hur kommunerna har använt 2025 års statsbidrag. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Zara Warglo och enhetschefen Johanna Freed deltagit. Utredaren Nina Frohm har sammanställt rapporten.

Björn Eriksson
Generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	5
Bakgrund.....	6
Information om utlysningen	6
Resultat av 2025 års uppföljning	8
Mottagarna har använt merparten av statsbidraget	8
Bidrag för att starta verksamhet	9
99 personer har fått flytta in i lägenheter via Bostad först	12
42 kommuner har utökat verksamheten med 269 lägenheter	13
56 kommuner har förbättrat den befintliga verksamheten	15
Överenskommelse om samverkan	16
Kommunernas erfarenheter av statsbidraget.....	18
Socialstyrelsens kommentarer	19
Bilaga 1. Mottaget och oanvänt statsbidrag under 2025	20
Bilaga 2. Kommuners verksamhet inom Bostad först 2025	25

Sammanfattning

Socialstyrelsen har sedan 2022 fördelat statsbidrag till kommuner för att motverka hemlöshet genom att starta, utöka eller förbättra sitt arbete enligt modellen Bostad först.

Under 2025 fördelade Socialstyrelsen totalt 68,5 miljoner kronor till sammanlagt 126 kommuner. Kommunerna använde cirka 94 procent av fördelade medel.

45 kommuner ansökte om statsbidrag för att starta verksamhet (planering och förberedelse). 34 kommuner startade ny verksamhet, vilket innebar att statsbidraget finansierade 106 nya lägenheter inom Bostad först och att 99 personer flyttade in i ett boende under året.

42 kommuner använde statsbidrag för att utöka antalet lägenheter vilket innebar att statsbidraget finansierade en utökning av Bostad först-verksamheterna med 269 lägenheter och 28 årsanställningar av personal till verksamheten. 56 kommuner använde statsbidraget för att förbättra den befintliga Bostad först-verksamheten.

Flertalet av kommunerna anser att statsbidraget är en förutsättning för att de ska kunna arbeta enligt modellen Bostad först. Många kommuner vill att Socialstyrelsen fattar beslut om statsbidrag så tidigt som möjligt på året, att det ska vara möjligt att ansöka om bidrag för flera år i taget samt att det ska finnas mer pengar att fördela för den aktuella verksamheten.

Bakgrund

Syftet med statsbidraget är att stärka kommunernas arbete mot hemlöshet enligt metoden Bostad först. Socialstyrelsen har fördelat statsbidraget till kommunerna sedan 2022.

Villkoren för bidraget regleras i förordningen (2022:1220) om statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet. I korthet ska kommunerna tillhandahålla bostäder i kombination med individuellt behovsanpassat stöd till personer som lever i hemlöshet. För att ingå i målgruppen ska personerna samtidigt ha ett omfattande stödbehov till följd av missbruk och beroende, eller annan psykisk sjukdom.

Socialstyrelsen ska årligen lämna en redovisning till regeringen (Socialdepartementet). Den ska innehålla en ekonomisk redovisning och en sammanfattande redogörelse av användning av statsbidraget. Socialstyrelsen ska också bedöma om statsbidraget har bidragit till att främja sitt syfte. Vi ska lämna in en delredovisning senast den 30 maj varje år och en slutredovisning senast den 31 maj 2027.

Information om utlysningen

Socialstyrelsen hade 68,5 miljoner kronor att fördela under 2025. Vi utlyste statsbidraget den 11 september 2024 med sista ansökningsdag den 24 oktober 2024. Totalt fick Socialstyrelsen in ansökningar från 132 kommuner om totalt cirka 168 miljoner kronor. Det innebär att statsbidraget var översökt med cirka 245 procent.

Socialstyrelsen meddelade beslut i mars 2025. Totalt beviljade vi statsbidrag till 126 kommuner. Av dessa beviljade vi 113 ansökningar i sin helhet och 13 kommuners ansökningar beviljades delvis. Majoriteten av de aktuella kommunerna tog också del av bidraget föregående bidragsår (2024).

Utgångspunkten för bedömningarna har varit kvaliteten i ansökan utifrån planerade aktiviteter, kommunens storlek och antal boende som kommunen planerar att ha i sin Bostad först-verksamhet under bidragsåret. I bedömningen har vi också hänsyn till att det är mer resurskrävande att starta upp en verksamhet än att utöka eller förbättra en befintlig verksamhet.

En annan utgångspunkt har varit att en kommun inte ska finansiera hela sin Bostad först-verksamhet med stöd av statsbidraget. Utifrån det har vi inte beviljat kostnader som bedömdes ingå i kommunernas löpande arbete med hemlöshetsfrågor. Det gäller till exempel lönekostnader för biståndsbedömning, administration och löner för chefer på olika nivåer i kommunen.

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Vi har inte heller beviljat kostnader som avser kontorshyra och övriga kostnader kopplade till personal. Det gäller till exempel inköp av utrustning som datorer och telefoner, arbetskläder, personlarm, leasing eller inköp av fordon och drivmedel.

Socialstyrelsen beslutade att avslå sex ansökningar. Fyra av dem fick avslag utifrån att de inte uppfyllde syftet för att få ta del av statsbidraget. Två kommuner fick avslag utifrån att deras ansökningarna omfattade aktiviteter som bör ingå i kommunernas ordinarie hemlöshetsarbete.

Underlag till redovisningen

Kommunernas återrapportering är underlaget till den här redovisningen. Samtliga kommuner har besvarat den obligatoriska återrapporteringen.

Den 11 januari 2026 skickade Socialstyrelsen ett webbaserat återrapporteringsformulär till 2025 års mottagare av statsbidraget. Kommunerna skulle senast den 16 februari 2026 lämna en ekonomisk redovisning, redogöra för hur de använt statsbidraget och vilka resultat de uppnått.

Resultat av 2025 års uppföljning

Redovisningen har följande disposition:

- Hur mycket statsbidrag som fördelats och använts på aggregerad nivå.
- Antal kommuner som startade verksamhet.
- Antal kommuner som utökade befintlig verksamhet.
- Antal kommuner som förbättrade befintlig verksamhet.

Mottagarna har använt merparten av statsbidraget

Mottagarna har använt 94 procent av statsbidraget. Den största delen, cirka 88 procent, har gått till lönekostnader. Övriga kostnader är exempelvis köpta tjänster, resor, lokalhyror samt administration och utrustning.

Totalt uppgår oanvänt statsbidrag till knappt 3,9 miljoner kronor, vilket är cirka 6 procent av det mottagna statsbidraget 2025. Mottagarna ska återbetala oanvänt statsbidrag till Socialstyrelsen.

Sex kommuner återbetalar hela sina beviljade beloppet och 11 kommuner återbetalar delar av beviljat belopp, se bilaga 1, tabell 1. Mottagarna uppger svårigheter att få fram nya lägenheter som anledningar till att de inte har använt statsbidraget.

Socialstyrelsen kan kräva tillbaka hela eller delar av statsbidraget om bidragsmottagaren inte har använt statsbidraget enligt angivna villkor. Socialstyrelsens granskning av hur mottagarna använt statsbidraget 2025 kommer att påbörjas under juni 2026.

Fördelning av bidrag till att starta, utöka eller förbättra verksamhet

Socialstyrelsen har beviljat statsbidrag för insatser inom följande områden:

1. Starta verksamhet enligt metoden Bostad först, inklusive
 - Planering och förberedande insatser för eventuell start av verksamhet under 2026
 - Starta verksamhet enligt metoden Bostad först under 2025
2. Utöka befintlig verksamhet enligt Bostad först
3. Förbättra befintlig verksamhet enligt Bostad först

Majoriteten av kommunerna (77) har arbetat inom endast ett av ovanstående områden. Övriga (44) har arbetat inom flera områden.

Drygt en tredjedel av kommunerna (46) har blivit beviljade statsbidrag för att planera, förbereda eller starta verksamhet. Övriga 74 kommuner har fått cirka 64 procent av statsbidraget (drygt 44 miljoner kronor) för att utöka eller förbättra befintlig Bostad först-verksamhet.

Tabell 1 redovisar antal kommuner som har fått beviljade belopp i respektive område. Det går också att se hur stor andel av statsbidraget som har finansierat respektive område.

Tabell 1. Fördelningen av 2025 års statsbidrag för att starta (inklusive förberedande arbete), utöka eller förbättra verksamheten

Tabellen redovisar antal kommuner som har fått 2025 års statsbidrag för att starta, utöka eller förbättra verksamheten med Bostad först. Den redovisar även andel av det totala statsbidraget som har fördelats till respektive område.

Område	Antal kommuner	Totalt beviljat statsbidrag (kr)	Andel av totalt beviljat statsbidrag (%)
Förberedande insatser inför start 2025/2026	13	5 516 650	8
Startat Bostad först 2025	23	11 396 200	17
Kombination av förberedande insatser och startat verksamhet 2025	10	4 961 190	7
Utökat befintlig Bostad först	16	8 280 140	12
Förbättrat befintlig Bostad först	29	15 820 430	23
Kombination av att utöka och förbättra verksamhet	28	20 045 711	29
Återbetalar hela statsbidraget	6	2 479 679	4
Summa	126	68 500 000	100

Källa: Kommunernas återsrapporter 2025.

Bidrag för att starta verksamhet

Mindre än hälften av kommunerna har fått statsbidrag för att starta verksamhet enligt modellen Bostad först:

- planering och förberedande insatser för att starta en verksamhet, inklusive utredning av om kommunen kan använda modellen Bostad först i sitt arbete med att motverka hemlöshet
- fortsatt planering eller förberedelser för att starta verksamhet under 2026
- starta verksamhet enligt Bostad först under 2025

Planerat och förberett genom förstudier

Under 2025 har 23 kommuner utrett om Bostad först är en användbar modell i arbetet med att motverka hemlöshet. Av dessa har 17 kommuner påbörjat eller färdigställt förstudier som innehåller både kartläggning och utredning, se tabell 2.

I förstudiearbetet har flera kommuner undersökt hyresvärdars och fastighetsägares villighet att överlåta lägenheter för verksamheten. Vidare har en del kommuner utrett vilka förändringar i arbetssätt och vilka utbildningar som krävs för personalen inför start av verksamhet enligt modellen Bostad först.

Några kommuner har även kartlagt hur många av kommunens akut hemlösa personer som eventuellt skulle ha behov av boende enligt Bostad först. Dessutom har de kartlagt kommunens bostadsbestånd för bostadssociala insatser, genomfört nulägesbeskrivningar samt sett över hur dessa förutsättningar kan förändras över tid.

Övriga exempel på insatser är till exempel dialog med kommuner som redan har infört verksamhet enligt modellen, eller med Stadsmissionen för att ta del av deras erfarenheter. Vidare har kommuner deltagit i konferenser och i olika lokala, länsgemensamma och nationella nätverksträffar om Bostad först. Andra har utvecklat samverkan med olika organisationer och religiösa samfund för att möta individer som lever utanför samhället.

Tabell 2. Innehållet i kommunernas förstudier under 2025

Flera svarsalternativ kan anges

Aktiviteter	Antal kommuner (n=17)
Undersökt hyresvärdar- och fastighetsägares inställning till metoden Bostad först	16
Utrett förändring i arbetssätt som behövs inför en start av Bostad först eftersom modellen ställer ökade krav på flexibilitet och tillgänglighet av personal	14
Utrett kommunens behov av boende enligt metoden Bostad först	14
Utrett vilka utbildningar som krävs för personalen för att starta Bostad först	13
Kartläggning av hur många av kommunens invånare som Bostad först kan vara aktuellt för	13
Utrett vilka personalresurser som behöver tillsättas vid en start av verksamhet enligt Bostad först	11
Utrett hur arbetet enligt Bostad först ska följas upp och utvärderas	5

Aktiviteter	Antal kommuner (n=17)
Andra insatser	6

Källa: Kommunernas återrapporter 2025.

Fortsatt planering och förberedelse för att starta verksamhet under 2025 eller 2026

Sammanlagt 11 kommuner har använt 2025 års statsbidrag för fortsatt planering och förberedelse i syfte att starta verksamhet under 2025 eller 2026. Kommunerna har kommit olika långt, se tabell 3.

Exempel på aktiviteter är att inrätta arbetsgrupper eller team som ska arbeta med modellen, kontakter med privata och kommunala bostadsbolag och arbete med att ta fram rutiner för kommunens handläggare.

Tabell 3. Kommunernas aktiviteter i planeringen inför start av verksamhet 2025

Flera svarsalternativ kan anges

Aktiviteter	Antal kommuner (n=11)
Tillsatt arbetsgrupp eller team med professioner som arbetar med modellen Bostad först	10
Kontaktat privata och kommunala bostadsbolag för att informera om metoden Bostad först	9
Utarbetat rutiner för kommunens handläggning och dokumentation kring de personer som erbjuds boende enligt Bostad först	8
Utarbetat samverkansformer mellan socialtjänsten och hyresvärdar eller fastighetsägare	8
Kontaktat privata och kommunala bostadsbolag för att få tillgång till ett visst antal lägenheter med överkomlig hyra som ska avsättas till verksamheten Bostad först	7
Reviderat eller upprättat överenskommelser om samverkan för metoden Bostad först	6
Tydliggjort ansvarsfördelningen mellan socialtjänsten, boendestödjare och hyresvärdar/fastighetsägare	6
Tillsatt en styrgrupp med ansvar för verksamheten	4
Tagit fram gemensamma rutiner mellan socialtjänsten och hyresvärdar vid akuta situationer	4
Rekryterat personal	4
Tagit fram informationsmaterial till personer som ska erbjudas Bostad först	2

Aktiviteter	Antal kommuner (n=11)
Tagit fram förslag till IOP-avtal	1
Genomfört andra insatser i planeringsstadiet	1

Källa: Kommunernas återrapporter 2025.

Efter att ha slutfört arbetet med ovanstående aktiviteter har fyra kommuner fattat beslut om att starta verksamhet enligt modellen Bostad först under 2026. Totalt har dessa kommuner uppskattat att de kommer att erbjuda 16 personer en bostad enligt bostad först.

Övriga åtta kommuner startade sina verksamheter under 2025 och redovisas under nästa avsnitt.

99 personer har fått flytta in i lägenheter via Bostad först

Sammanlagt har 31 kommuner startat Bostad först-verksamhet under 2025. Det innebär att:

- kommunerna har erbjudit 106 lägenheter
- 123 personer har fått ett beslut om insats
- 99 personer har flyttat in i lägenheter

Se mer information i bilaga 2, tabell 1.

Kommunerna har också arbetat med övriga insatser (se tabell 4).

Flera kommuner har utvecklat och formaliserat samverkan, bland annat genom metodhandledning tillsammans med andra kommuner, framtagande av samverkansöverenskommelser samt erfarenhets- och kunskapsutbyte i nätverk och genom studiebesök.

Ett flertal kommuner har arbetat med att förtydliga och stärka interna strukturer. Det innefattar exempelvis framtagande och revidering av rutiner, ansvarsfördelning, arbetsprocesser, utredningsdokument och mallar samt utveckling av systemstöd.

Kompetensutveckling och förankring har varit en central del av arbetet. Kommunerna har exempelvis genomfört utbildningar för medarbetare, politiker, hyresvärdar och samverkansaktörer samt deltagit i seminarier, konferenser och nationella sammanhang.

Flera kommuner har också stärkt sitt systematiska uppföljningsarbete, bland annat genom årliga kartläggningar av hemlöshet, brukarenkäter samt löpande avstämningsmöten kring klientarbete och verksamhetsutveckling.

Sammantaget visar kommunernas övriga insatser på ett tydligt fokus på långsiktig implementering, kvalitetssäkring och breddad samverkan, med målsättning att integrera Bostad först i ordinarie verksamhet och skapa hållbara strukturer för målgruppen.

Tabell 4. Aktiviteter i samband med start av verksamhet enligt Bostad först

Flera svarsalternativ kan anges

Aktiviteter	Antal (n=31)
Fördjupat samverkan mellan socialtjänsten och hyresvärdar och fastighetsägare (regelbundna möten)	29
Utbildat personal om metoden Bostad först	23
Beslutat om överenskommelser/rutiner om ansvarsfördelning inom verksamheten mellan olika aktörer (socialtjänsten, boendestödjare, hyresvärdar, missbruksvård med mera)	21
Beslutat om skriftliga rutiner för samordning inom socialtjänstens verksamhetsområde kring modellen Bostad först	18
Beslutat om rutiner för akuta insatser (störningar, obetalda räkningar med mera)	16

Källa: Kommunernas återsrapporter 2025.

Över hälften av kommunerna startade en permanent Bostad först-verksamhet

23 av 31 kommuner uppger att de har startat en permanent verksamhet enligt modellen Bostad först. Fem kommuner bedriver verksamheten i projektform och är än så länge beroende av statsbidrag. Övriga tre kommuner har av olika anledningar blivit försenande.

42 kommuner har utökat verksamheten med 269 lägenheter

Totalt 42 kommuner har utökat sina befintliga Bostad först-verksamheter med 269 lägenheter. De har även använt statsbidraget för att utöka personalstyrkan i den befintliga verksamheten med sammanlagt 28 årsanställningar. Se bilaga 2, tabell 2, för mer information.

Andra aktiviteter som kommunerna har genomfört för att utöka verksamheten framgår av tabell 5.

Tabell 5. Aktiviteter för att utöka den befintlig Bostad först - verksamheten

Flera svarsalternativ kan anges

Aktiviteter	Antal (n=42)
Utbildat personal om metoden Bostad först	34
Arbetat med att förankra modellen Bostad först internt inom kommunen	33
Utvecklat mötesformerna mellan socialtjänst och hyresvärdar (regelbundna möten)	31
Uppdaterat och reviderat överenskommelser för samordning inom socialtjänstens verksamhetsområde kring modellen Bostad först	26
Utökat samarbete med en eller flera hyresvärdar (för att få tillgång till flera lägenheter)*	23
Beslutat om rutiner för akuta insatser (störningar, obetalda räkningar med mera)	20
Beslutat om ansvarsfördelning för olika aktörer om modellen Bostad först (socialtjänsten, boendestödjare, hyresvärdar med mera)	19

Källa: Kommunernas återrapporter 2025. *Ny fråga infördes vid uppföljningen av 2025 års statsbidrag där kommunerna kortfattat ska beskriva hur de har förbättrat samverkan med hyresvärdar för att få tillgång till nya lägenheter.

Samverkan med hyresvärdar

Samverkan med hyresvärdar utgör en grundläggande förutsättning för genomförandet av Bostad först.

Ett genomgående tema för samverkan med hyresvärdar är vikten av förtroendeskapande arbete. De flesta kommuner har en etablerad samverkan genom exempelvis formaliserade överenskommelser eller styrgrupper. Kommunerna har exempelvis genomfört informations- och utbildningsinsatser om Bostad först, deltagit i fastighetsägarforum och arrangerat workshops för att öka förståelsen för målgruppen och tydliggöra vilket stöd som ges inom ramen för insatsen.

Ett utvecklingsområde som kommuner återkommande lyfter är att etablera samarbete med privata hyresvärdar. I vissa kommuner har dialog och informationsinsatser lett till nya samarbeten och förstahandskontrakt hos privata aktörer, medan andra beskriver svårigheter kopplade till oro, tidigare erfarenheter eller krav på kommunala förstahandskontrakt.

I det operativa samarbetet betonar kommunerna nära dialog om den enskilde hyresgästen. Kommunerna beskriver hur de agerar skyndsamt vid signaler om störningar eller andra svårigheter, exempelvis genom trepartssamtal, tät

uppföljning och samordnade stödinsatser. Detta arbetssätt syftar till att stärka boendestabiliteten, minska risken för avhysning och samtidigt öka hyresvärdarnas trygghet i samarbetet

Flera kommuner beskriver en positiv utveckling vad gäller tillgång till lägenheter, med ett jämnare inflöde och i vissa fall en ökning jämfört med tidigare år. Samtidigt framgår att många kommuner fortsatt är beroende av det kommunala bostadsbolaget som huvudsaklig eller enda hyresvärd inom Bostad först.

56 kommuner har förbättrat den befintliga verksamheten

De 56 kommuner som har fått statsbidrag för att utveckla sina befintliga verksamheter inom Bostad först beskriver ett brett och strukturerat förbättringsarbete under året.

Tabell 6 redovisar hur dessa 56 kommuner har använt statsbidraget. I huvudsak har kommunerna använt bidraget för att stärka struktur, kvalitet, samverkan och långsiktig hållbarhet i redan etablerade verksamheter.

Flera kommuner anger att de har genomfört andra insatser än de förifyllda svarsalternativ som fanns i enkäten. De beskriver till exempel att de har stärkt brukarperspektivet genom brukarrevisioner, enkäter och brukarstyrda initiativ. De har även arbetat för att minska isolering och främja sysselsättning genom samverkan med civilsamhället och kulturverksamheter.

Tabell 6. Aktiviteter för att förbättra och utveckla befintlig verksamhet

Flera svarsalternativ kan anges

Aktiviteter	Antal (n=56)
Stärkt samverkan mellan kommunen och fastighetsägare/hyresvärdar på strategisk nivå	49
Genomfört utbildningar om metoden Bostad först	46
Stärkt samverkan inom kommunen mellan myndighetsutövning och utförare	42
Utarbetat rutiner och checklistor för arbetet enligt modellen Bostad först (både internt inom socialtjänsten och med externa partners)	41
Erbjudit träfflokaler, fritidsaktiviteter eller daglig sysselsättning för boende inom verksamheten	37
Representanter i olika nätverk (nationella, regionala, länsgemensamma) om metoden Bostad först	31

Aktiviteter	Antal (n=56)
Utbildat personal i verksamheten (Case-management)	25
Rekryterat personal som tillhandahåller ett flexibelt stöd	22
Utbildat hyresvärdar och fastighetsägare i metoden Bostad först	16
Infört en metodtrogen modell av Bostad först*	9
Andra insatser	6

Källa: Kommunernas återrapporter 2025. * Syftet med Bostad först är att nå och erbjuda en långsiktig boendelösning till hemlösa personer som ofta även har psykiska sjukdomar eller andra problem i form av riskbruk.

Överenskommelse om samverkan

Inom Bostad först ska det finnas överenskommelser om samverkan mellan aktuella aktörer. Under 2025 har 102 av 120 kommuner använt statsbidraget för att revidera eller utveckla sina överenskommelser.

Tabell 7 redovisar vilka aktörer som ingår i överenskommelser om samverkan. I de flesta kommuner är Bostad först integrerat i socialtjänstens ordinarie arbete, och särskilt stark är kopplingen till vuxenverksamhet, försörjningsstöd och socialpsykiatri. Dessutom finns i många fall en utvecklad samverkan med arbetsmarknadsverksamheter, omsorg samt samhällsbyggnad och kommunala bostadsbolag.

Kommunerna samverkar i varierande utsträckning med statliga och regionala myndigheter. Extern samverkan sker framför allt kring frågor om ersättningar, skuldsituationer, etablering på arbetsmarknaden och ekonomisk stabilitet. Då är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skatteverket och Kronofogden vanliga samverkanspartners. I vissa fall sker också samverkan med rättsväsendet med fokus på trygghetsskapande arbete eller samverkan om individer med pågående eller tidigare kriminalitet. Då är Polismyndigheten, Frivården och Kriminalvården viktiga samverkanspartners.

Tabell 7. Kommunernas samverkanspartner gällande verksamhet enligt modellen Bostad först 2025

I överenskommelsen om samverkan ingår följande:	Antal kommuner (n=102)	Andel
Kommunala eller privata hyresvärdar eller fastighetsägare	89	87%
Kommunens olika förvaltningar	76	75%
Andra kommuner	37	36%
Civilsamhällets organisationer	27	26%
Psykiatriska mottagningar	23	33%
Beroendemottagningar	21	21%
Andra myndigheter	15	15%

Källa: Kommunernas återrapporter 2025.

Målgrupp för Bostad först

Majoriteten, 115 kommuner, har redovisat vilka målgrupper verksamheten riktar sig till. Modellen är utformad för personer som behöver ett omfattande stöd för att komma ur hemlöshet, till exempel individer som är hemlösa och har någon form av samsjuklighet (psykisk sjukdom, beroendesjukdom eller funktionsnedsättning).

De flesta kommuner redovisar att de vänder sig till personer med samsjuklighet och som befinner sig i långvarig akut hemlöshet. Det vanligaste är att personerna finns på akutboende, jourboende eller skyddat boende, eller att de sover utomhus eller i offentliga utrymmen. En del kommuner har också inkluderat personer som ska skrivas ut från hem för vård och boende (HVB), rättspsykiatri eller som ska frigges från Kriminalvården. Några kommuner räknar in även personer som har behov av omfattande stöd eller som befinner sig i långvarigt ekonomisk utsatthet eller migrationsrelaterad utsatthet. Flera kommuner betonar att stödbehovet ska väga tyngre än aktuell boendesituation.

Andra villkor

Av kommunernas öppna svar framkom att de utöver kraven om hemlöshet och samsjuklighet även inkluderar andra villkor. Dessa listas nedan efter andel kommuner som nämnt respektive villkor:

- Långvarig hemlöshet (68 procent)
- Omfattande stödbehov (56 procent)
- Ska vilja ta emot stöd (40 procent)

- Ska följa hyreslagen (36 procent)
- Folkbokningskrav (34 procent)
- Motivation till förändring (30 procent)
- Ingen våldshistorik (29 procent)

Över 80 procent av kommunerna anser att de har uppnått syftet med statsbidraget

Över 80 procent av kommunerna (97) anger att statsbidraget bidragit till att kommunen har kunnat ge bostadsstabilitet hos tidigare långvarigt hemlösa personer. Kommunerna uppger att arbetet har minskat kommunens antal personer i akut hemlöshet under 2025.

Majoriteten av kommunerna bedömer att de i hög eller ganska hög utsträckning har bedrivit arbetet enligt plan, att de har uppfyllt sina mål och uppnått förväntade resultat. Mer information finns i tabell 8.

Ett fåtal kommuner anger att de i ganska låg utsträckning har arbetat enligt planen, uppfyllt sina mål samt nått förväntade resultat. Skälen för detta kan exempelvis vara tidsbrist, personalbrist, eller kompetensbrist om modellen Bostad först inom socialtjänsten. Bristande intresse från hyresvärdar och brist på bostäder med rimlig hyresnivå anges också som orsaker.

Kommunerna har gjort sina bedömningar utifrån en femgradig skala där 1 står för låg utsträckning och 5 står för hög utsträckning.

Tabell 8. Kommunernas självskattning av uppnådda mål och resultat 2025

Kommunens aktiviteter finansierat av statsbidraget har...	Antal kommuner som anger hög eller ganska hög utsträckning (N=120)	Andel kommuner som anger hög eller ganska hög utsträckning
... bedrivits enligt plan	97	81%
... uppfyllt angivna mål	88	73%
... uppnått förväntade resultat	88	73%

Källa: Kommunernas återsrapporter 2025.

Kommunernas erfarenheter av statsbidraget

Flertalet kommuner anser att statsbidraget är viktigt för att påskynda arbetet med att motverka hemlöshet. De flesta kommunerna påtalar att det finns en inbyggd svårighet att planera verksamheten när Socialstyrelsen beslutar om och betalar ut statsbidraget för ett år i taget.

Kommunerna är genomgående positiva till bidragets konstruktion. De upplever att det är tydligt att de ska använda statsbidraget för att införa, utöka eller förbättra arbetet med Bostad först.

Kommunerna är också positiva till att bidraget kan användas för olika delar av implementeringen. Det gäller till exempel att skaffa sig kunskap om metoden genom förstudier, eller för att införa, utöka eller förbättra användningen av modellen Bostad först.

Samtidigt framhåller flertalet kommuner att statsbidraget är ett viktigt verktyg för att påskynda utvecklingen av arbetet mot hemlöshet. Kommunerna beskriver bidraget som en möjliggörare, både för att initiera nya verksamheter och för att stärka redan etablerade insatser med metoden Bostad först. För vissa kommuner har statsbidraget varit avgörande för att överhuvudtaget kunna starta upp Bostad först-verksamheten.

Sammantaget ger kommunernas redovisningar en bild av att de upplever statsbidraget som ändamålsenligt och utvecklingsdrivande, men att tidpunkten för beslut och utbetalning begränsar möjligheterna till strategisk och långsiktig planering.

Socialstyrelsens kommentarer

Statsbidraget har framför allt bidragit till att nya kommuner har påbörjat ett utvecklingsarbete, utifrån sina lokala förutsättningar och behov. Fler kommuner har dessutom förbättrat eller stärkt redan befintlig verksamhet under året.

Flera kommuner arbetar aktivt och strukturerat för att utveckla långsiktiga relationer med hyresvärdar inom Bostad först. Arbetet har under året lett till förbättrad tillgång till lägenheter och stärkt samverkan. Samtidigt uppger flera kommuner fortsatta utvecklingsbehov, till exempel att skapa samarbete med fler privata hyresvärdar för att öka möjligheter till förstahandskontrakt.

Statsbidraget bidrar till ett antal mål i Agenda 2030

Statsbidraget har en koppling till flera mål i Agenda 2030 som beslutades av FN:s generalförsamling 2015. Dessa är:

- Mål 1 – avskaffa fattigdomen
- Mål 3 – säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnandet för alla i alla åldrar
- Mål 10 – minska ojämlikhet
- Mål 11 – säkerställa tillgången för alla till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder.

Bilaga 1. Mottaget och oanvänt statsbidrag under 2025

Kommunerna ska använda statsbidraget för tre områden inom metoden Bostad först:

1. Starta verksamhet (inklusive förberedelse och planering), representerad av siffran 1. Siffran 1a i tabellen nedan representerar faktiskt uppstart av Bostad först-verksamheter.
2. Utöka platserna i den befintliga verksamheten för Bostad först, representerad av siffran 2.
3. Förbättra den befintliga verksamheten för Bostad först, representerad av siffran 3.

Tabell 1. Fördelning och användning av medel till ovanstående områden

Tabellen redovisar bidragsmottagare, kommunkod, område som kommunen har blivit beviljade statsbidrag för att arbeta inom, mottaget statsbidrag, oanvända medel och andel använda medel

Bidragsmottagare	Kommun-kod	Område	Mottaget statsbidrag (kr)	Oanvända medel (kr)	Andel använda medel (%)
Ale kommun	1440	2 och 3	574 750	0	100
Alingsås kommun	1489	1 och 1a	595 000	0	100
Alvesta kommun	0764	3	506 800	0	100
Arboga kommun	1984	2 och 3	566 047	0	100
Arvika kommun	1784	1a	541 000	128	100
Askersunds kommun	1882	1	347 920	0	100
Avesta kommun	2084	3	383 400	0	100
Bergs kommun	2326	1a och 2	236 800	0	100
Bollebygds kommun	1443	3	330 000	0	100
Bollnäs kommun	2181	2 och 3	779 000	0	100
Borgholms kommun	0885		360 000	360 000	0
Borlänge kommun	2081	3	653 608	0	100
Borås Stad	1490	2	748 000	0	100
Botkyrka kommun	0127	1a	1 047 650	0	100
Båstads kommun	1278	2 och 3	549 980	274 101	50

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Bidragsmottagare	Kommun-kod	Område	Mottaget statsbidrag (kr)	Oanvända medel (kr)	Andel använda medel (%)
Degerfors kommun	1862	2	527 350	0	100
Eda kommun	1730	1	201 200	41 900	79
Emmaboda kommun	0862		405 520	405 520	0
Eskilstuna kommun	0484	2 och 3	733 000	0	100
Eslövs kommun	1285	1	405 000	0	100
Fagersta kommun	1982	1	630 384	0	100
Falköpings kommun	1499	1a	460 428	0	100
Falu kommun	2080	1	493 970	32 923	97
Filipstads kommun	1782	2 och 3	470 448	0	100
Forshaga kommun	1763		386 800	386 800	0
Grums kommun	1764	3	483 600	0	100
Gullspångs kommun	1447	3	531 225	0	100
Gävle kommun	2180	2 och 3	443 000	0	100
Göteborgs stad	1480	2 och 3	1 606 084	0	100
Götene kommun	1471	2	504 300	0	100
Hallsbergs kommun	1861	3	382 800	0	100
Hallstahammars kommun	1961	1 och 1a	306 000	0	100
Halmstads kommun	1380	2 och 3	425 000	0	100
Hammarö kommun	1761	2 och 3	635 283	0	100
Haninge kommun	0136	1a	590 000	0	100
Heby kommun	0331	3	400 800	0	100
Helsingborgs stad	1283	3	620 400	0	100
Herrljunga kommun	1466	1a	427 420	0	100
Hjo kommun	1497	1a	497 497	0	100
Hofors kommun	2104	1a	468 400	0	100
Huddinge kommun	0126	1a	642 000	0	100
Hudiksvalls kommun	2184	1a	505 327	0	100
Härryda kommun	1401	2	556 000	0	100

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Bidragsmottagare	Kommun-kod	Område	Mottaget statsbidrag (kr)	Oanvända medel (kr)	Andel använda medel (%)
Hässleholms kommun	1293		510 423	510 423	0
Järfälla kommun	0123	2 och 3	612 868	0	100
Kalix kommun	2514	1a	537 506	0	100
Kalmar kommun	0880	2	316 412	0	100
Karlskoga kommun	1883	2 och 3	616 400	0	100
Karlstads kommun	1780	3	698 088	12	100
Katrineholms kommun	0483		264 900	264 900	0
Kils kommun	1715	1a	346 602	0	100
Knivsta kommun	0330	2 och 3	418 300	0	100
Kristianstads kommun	1290	2	623 007	0	100
Kristinehamns kommun	1781	3	496 200	0	100
Kungälv kommun	1482	3	515 675	0	100
Landskrona stad	1282	2 och 3	621 200	0	100
Lidköpings kommun	1494	3	604 000	0	100
Lilla Edets kommun	1462	2	504 000	0	100
Linköpings kommun	0580	2 och 3	846 000	0	100
Ljusdals kommun	2161	3	270 000	31 752	88
Luleå kommun	2580	1a och 2	564 000	0	100
Lunds kommun	1281	3	950 889	0	100
Malmö stad	1280	2 och 3	1 234 244	0	100
Marks kommun	1463	2	336 060	0	100
Mjölby kommun	0586	1a	586 000	0	100
Mora kommun	2062	1a, 2 & 3	508 800	0	100
Motala kommun	0583	1a	433 779	0	100
Munkfors kommun	1762	3	607 603	1	100
Mölndals kommun	1481	2 och 3	667 000	0	100
Nora kommun	1884	1 och 1a	487 300	0	100
Norbergs kommun	1962	1	510 000	0	100

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Bidragsmottagare	Kommun-kod	Område	Mottaget statsbidrag (kr)	Oanvända medel (kr)	Andel använda medel (%)
Norrköpings kommun	0581	3	752 828	0	100
Norrtälje kommun	0188	3	706 500	0	100
Nyköpings kommun	0480	3	481 022	0	100
Nynäshamns kommun	0192	2	715 526	0	100
Ockelbo kommun	2101	1a och 2	173 000	0	100
Olofströms kommun	1060	1 och 1a	440 312	318 168	28
Orsa kommun	2034	1 och 1a	366 000	0	100
Partille kommun	1402	1a	405 000	0	100
Ronneby kommun	1081	2 och 3	539 492	0	100
Sandvikens kommun	2181	3	743 753	0	100
Simrishamns kommun	1291	2	590 000	0	100
Sjöbo kommun	1265	3	143 100	0	100
Skara kommun	1495	1	456 920	0	100
Skellefteå kommun	2482	2 och 3	698 000	0	100
Sollefteå kommun	2283	2 och 3	504 469	0	100
Sollentuna kommun	0163	3	702 348	0	100
Stenungsunds kommun	1415	1a och 3	302 400	0	100
Stockholms stad	0180	3	1 500 000	0	100
Storumans kommun	2421	2	499 565	0	100
Strömsunds kommun	2313	1 och 1a	326 000	0	100
Sundbybergs stad	0183	3	413 020	0	100
Sundsvalls kommun	2281	2 och 3	801 472	0	100
Sunne kommun	1766	2	459 744	0	100
Surahammars kommun	1907	1	563 000	449 904	20
Svenljunga kommun	1465	3	541 204	0	100
Säffle kommun	1785	2 och 3	578 000	0	100
Söderhamns kommun	2182	2 och 3	692 320	0	100
Södertälje kommun	0181	2 och 3	1 010 997	0	100

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Bidragsmottagare	Kommun-kod	Område	Mottaget statsbidrag (kr)	Oanvända medel (kr)	Andel använda medel (%)
Sölvesborgs kommun	1083	1a	350 010	45 437	87
Tidaholms kommun	1498	1	348 000	0	100
Timrå kommun	2262	2	440 600	0	100
Tjörns kommun	1419	1a	350 402	0	100
Tomelilla kommun	1270	1a	470 000	7 640	98
Torsby kommun	1737	2 och 3	606 560	0	100
Trelleborgs kommun	1287	2	722 520	0	100
Trollhättans stad	1488	1a	445 234	0	100
Täby kommun	0160	3	311 453	62 599	80
Uddevalla kommun	1485	3	468 880	0	100
Ulricehamns kommun	1491	1a	565 771	0	100
Upplands Väsby kommun	0114	1	508 000	0	100
Uppsala kommun	0380	2 och 3	1 044 184	0	100
Varbergs kommun	1383	1 och 1a	683 784	133 490	80
Vetlanda kommun	0685	2 och 3	495 956	0	100
Vingåkers kommun	0428	3	301 084	0	100
Vännäs kommun	2460	1 och 1a	586 800	0	100
Värnamo kommun	1487	1	426 876	0	100
Västerviks kommun	0884	1a	586 600	0	100
Västerås stad	1980	2 och 3	766 852	0	100
Växjö kommun	0780	1 och 1a	645 000	0	100
Åsele kommun	2463	1	372 724	0	100
Älvkarleby kommun	0319	1 och 1a	525 000	0	100
Ängelholms kommun	1292	1a	600 575	0	100
Örkelljunga kommun	1257		552 036	552 036	0
Östersunds kommun	2380	3	320 000	18 610	94
Överkalix kommun	2513	1	252 660	0	100
Summa:			68 500 000	3 896 344	94

Källa: Kommunernas återrapporter 2025.

Bilaga 2. Kommuners verksamhet inom Bostad först 2025

Detta avsnitt redovisar de kommuner som har startat verksamhet enligt modellen Bostad först (tabell 1) eller utökat sina befintliga Bostad först-verksamheter (tabell 2).

Tabell 1. Kommuner som har startat verksamhet enligt metoden Bostad först under 2025

Kommuner	Antal startade BF - lägenheter	Personer som fått beslut om BF-insats	Antal personer som flyttat in
Alingsås kommun*	0	0	0
Arvika kommun	2	1	1
Botkyrka kommun	5	7	5
Falköpings kommun	24	26	26
Hallstahammars kommun*	1	1	0
Haninge kommun	6	8	4
Herrljunga kommun	2	2	2
Hjo kommun	2	2	2
Hofors kommun	2	2	2
Huddinge kommun	3	12	3
Hudiksvalls kommun	0	3	1
Kalix kommun	2	1	1
Kils kommun	1	1	1
Mjölby kommun	2	2	2
Motala kommun	3	3	3
Nora kommun	1	1	1
Olofströms kommun**	0	0	0
Orsa kommun	1	1	1
Partille kommun	3	3	2
Strömsunds kommun	5	5	5
Sölvesborgs kommun	0	0	0

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Kommuner	Antal startade BF - lägenheter	Personer som fått beslut om BF-insats	Antal personer som flyttat in
Tjörns kommun	3	3	3
Tomelilla kommun	1	1	1
Trollhättans kommun	20	20	20
Ulricehamns kommun	2	2	2
Varbergs kommun	3	3	3
Vännäs kommun	4	4	4
Västerviks kommun	0	0	0
Växjö kommun	4	5	1
Älvkarleby kommun	2	2	2
Ängelholms kommun	2	2	1
Summa:	106	123	99

Källa: Kommunernas återrapporter 2025.

*Två kommuner startade inte verksamheten förrän i december 2025.

**Olofströms kommun återbetalar stora delar av sitt tilldelade belopp.

Tabell 2. Kommuner som har utökat sin befintliga verksamhet med antalet lägenheter och personal under 2025

Kommuner	Nya lägenheter	Utökat personalstyrkan (årsanställningar)
Ale kommun	0	1
Arboga kommun	0	0
Bollnäs kommun	4	1
Borås Stad	6	1
Båstads kommun	7	1
Degerfors kommun	0	0
Eskilstuna kommun	10	1
Filipstads kommun	1	1
Gävle kommun	3	1
Göteborgs stad	94	0
Götene kommun	1	0
Halmstads kommun	4	0
Hammarö kommun	2	0

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis))

Kommuner	Nya lägenheter	Utökat personalstyrkan (årsanställningar)
Härryda kommun	2	0
Järfälla kommun	6	1
Kalmar kommun	0	1
Karlskoga kommun	5	1
Knivsta kommun	2	1
Kristianstads kommun	10	1
Landskrona stad	7	2
Lilla Edets kommun	2	1
Linköpings kommun	2	0
Malmö stad	13	5
Marks kommun	3	1
Mölndals kommun	3	0
Nynäshamns kommun	5	1
Ronneby kommun	2	1
Simrishamns kommun	2	0
Skellefteå kommun	3	0
Sollefteå kommun	2	0
Storumans kommun	5	1
Sundsvalls kommun	7	0
Sunne kommun	1	0
Säffle kommun	2	0
Söderhamns kommun	5	0
Södertälje kommun	5	0
Timrå kommun	1	0
Torsby kommun	3	0
Trelleborgs kommun	14	0
Uppsala kommun	14	2
Vetlanda kommun	7	1
Västerås stad	4	1
Summa:	269	28

Källa: Kommunernas återrapporter 2024.

Redovisning av 2025 års statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först (S2024/02156 (delvis)) (artikelnr 2026-5-10263) kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.